

INFO

Med ordet **"Fotobogen"** menes bogen **"Sydsjælland – i Gøngenhøvdingens fodspor"**, hvori du kan læse meget mere om de steder, du besøger på turen.

Fotobogen er udsolgt, men kan downloades fra www.svend-goenge.dk som pdf-filer.

På denne tur er der mulighed for at købe kaffe, is og fastfood eller få adgang til toiletter i Stege og Vordingborg samt på Nyords spisesteder, som er åbne om sommeren

Fra det årlige Gøngemarked i Lundby

På www.svend-goenge.dk findes flere oplysninger om denne skønne egn, og her kan du melde dig ind i Foreningen Svend Gønge (FSG), hvilket er gratis. Foreningen udgiver blade og Særnumre pr. mail, afholder møder og vi er med til at arrangere **Gøngemarked** sidst i uge 33.

Foreningen Svend Gønge kan ikke tilbyde Gøngeguider til denne tur.

Vordingborg Kirke,
tegnet af Poul Steffensen
til romanen "Gøngenhøvdingen"
1897

Kulsoen og Tam
tegnet af Poul Steffensen, ca. 1900

Udgivet med støtte af Vordingborg, Næstved, Faxe og Stevns Kommuner.

TUR 4 ^{i Svend Gønges fodspor}

Selve turen Nyord-Stege-Vordingborg er på **ca. 40 km** og anslås til i bil at vare **2½-3½ time**, elcykel **3½-4½ time**, – tillagt evt. besøg i Vordingborg Kirke, Danmarks Borgcenter og evt. fortæring. Turen kan gennemføres i tilslutning til Tur 3.

Nyord
Stege
Vordingborg

God tur ønskes af
Foreningen Svend Gønge
www.svend-goenge.dk

TUR 4 i Gøngehøvdingens fodspor - *Nyord, Stege, Vordingborg*

1. Nyord

Koordinater:

N55°02'29 / Ø12°11'40

Fotobogen side 130-133

Denne tur begynder på den lille ø **Nyord**, som siden 1968 har været landfast med Møn via en dæmning og en lav bro med kun én vejbane.

Nyord Enge, der udgør øens østlige ca. 700 tønder land, er kendt som et af Danmarks allerbedste fugleområder.

Øens bebyggelse ligger samlet i Nyord By, der gemmer sig i læ for nordenvinden.

Bilen skal parkeres lige før byen, så glæd dig til en lille spadseretur.

Byen er med sin labyrintiske vejstruktur og 'selvgroede' bebyggelse aldeles betagende og indbegrebet af landlig idyl og charme. De gamle gårde, små fiskerhuse og den lille havn er som en levende del af kulturhistorien.

Nyord By ligger tæt samlet og putter sig på den sydvendte skråning ned mod den lille havn og ud over Stege Bugt.

Byens mosaik af gamle gårde og fiskerhuse udgør en charmerende helhed og er betagende at besøge.

Under Svenskekrigene var Nyord i en periode tilflugtssted for Svend Poulsen og hans folk, indtil de blev sendt væk af lensmanden Christoffer Lindenow og ritmester Schrøder, der frygtede repressalier fra den svenske overmagt, hvis det blev opdaget.

Snaphanerne roede frem og tilbage over det smalle farvand til Sydsjælland og kaputterede så mange svenskere, de kunne overkomme.

Kør tilbage til Stege.

1a. Stege

Koordinater (Torvet):

N54°59'04 / Ø12°17'08

Fotobogen side 130-131

Svend Poulsen og hans snaphaner søgte forgæves ly for svenskerne på Møn, men måtte returnere til Sjælland.

Stege ligger på turen, så sæt bilen og nyd denne skønne købstad med de mange historiske bygninger, Torvet, Museet og Mølleporten mod øst – og meget mere.

Kør videre ad vej 59 til Kalvehave og tag vej 22 mod Vordingborg.

Lige efter motorvejen drejes t.v. ad Kalvehavevej ind gennem Nyråd frem til Gåsetårnet og slotsruinen.

2. Vordingborg

Koordinater:

N55°00'27 / Ø11°54'41

Fotobogen side 120-127

Vordingborg med borgruinen og Gåsetårnet som erindring om Valdemarernes storhedstid og udstedelsen af Jyske Lov i 1241.

Fra Valdemar den Store grundlagde borgen omkring år 1160 til Valdemar Atterdags død i 1375 stod Vordingborg i centrum for Danmarks udenrigspolitik.

I løbet af de 200 år udviklede Vordingborg sig fra et lille, befæstet anlæg til en mægtig borg med 9 tårne og 12 halvtårne bundet sammen af en næsten 800 m lang fæstningsmur. Det største af borgens tårne – Gåsetårnet – har efter sigende sit navn efter en guld-

Gaasetaarnet i Vordingborg

J.Th. Lundbye, 1842

gås, som Valdemar Atterdag kronede tårnet med. Gåsen var et sindbillede på Hansetæderne, Valdemar Atterdags hovedfjende. Han omtalte dem som en flok skræppende, men ufarlige gæs.

Under Svenskekrigen i 1658 kunne den svenske konge Karl X Gustav næsten uhindret indtage slottet og indlede fredsforhandlinger med de danske rigsråds mænd. Da det ikke lykkedes, indtog og besatte den svenske besættelsesmagt slottet, og en hel garnison forskansede sig inden for borgens tykke ringmure, som derved udgjorde en næsten uindtagelig fæstning.

Vordingborg fik sit endelige knæk under Svenskekrigen. Da svenskekongen nåede Vordingborg, var garnisonen trukket til København, så han kunne uden kamp tage borgen i besiddelse. Samtidig blev den svenske brandbeskatning og udplyndring effektiviseret, og befolkningen måtte tåle enhver form for overgreb.

Man blev mishandlet, spist ud af husene og frastjålet alt af den mindste værdi. Byen var dybt forarmet og uden nogen form for beskyttelse, da alle de danske dragoner var flygtet for overmagten.

Turen kan fortsætte i Tur 3.